

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: **Ing. arch. J.R., autorizovaný architekt, J.R., IČO: X.**, zastúpený: JUDr. A.M., advokát, C.R., proti žalovanému: **M. Č.R., IČO: X.**, zastúpený: JUDr. M.D., advokátka, Š.R., **o zaplatenie 230.000,- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn.: 11Cb 17/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2010, č. k.: 3 Cob 34/2009-99 v spojení s opravným uznesením z 24. marca 2011 č.k. 3Cob/34/2009-165, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.
Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Rožňava rozsudkom z 15. januára 2009, č. k.: 11Cb 17/2008-76 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 7.634,60 EUR so 14% úrokom z omeškania od 30. júna 2006 do zaplatenia a trovy konania vo výške 2.161,87 EUR na účet právneho zástupcu žalobcu.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy vo výške 230 000 Sk s príslušenstvom, titulom neuhradenej faktúry za vykonané dielo. Po vykonanom dokazovaní súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca pre žalovaného vykonal dielo, na základe objednávky vypísanej 15. mája 2006 pani F.. Žalobca si svoju povinnosť vypracovať projekt na akciu „Rekonštrukcia areálu Amfiteáter – G.“ – časť inžinierske siete, riadne splnil, a zároveň parc. č. 5 a 6 odovzdal pani F.. Parc. č. 1, 2 a 4 bolo zaslané na vyjadrenie k vodoprávnemu konaniu a parc. č. 3 na stavebné projekty. Za vykonané práce žalobca fakturoval dohodnutú čiastku medzi ním a členmi oblastného výboru žalovaného vo výške 230 000 Sk. Faktúra uhradená nebola. Podľa názoru súdu prvého stupňa

z vykonaného dokazovania je preukázané, že žalobca si svoju povinnosť vyplývajúcu z objednávky riadne a včas splnil, pričom žalovaný cenu za prevzaté dielo nezaplatil a ani nenamietal kvalitu vykonaného diela. Nárok žalobcu bol uplatnený dôvodne a dôvodne sa domáhal i priznania úrokov z omeškania. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, vec po právnej stránke posúdil v súlade so zákonom a správne rozhodol. Poukázal na úplné a rozsiahle dôvody uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Uviedol, že M., existuje a s týmto subjektom súd prvého stupňa konal. Neúplné označenie je treba opraviť postupom podľa § 164 O.s.p.. K námietkam uvedeným v odvolaní odvolací súd uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že objednávku vyhotovila A.F., ktorá s ňou oboznámila predsedníctvo oblastného výboru a nikto jej nenariadil, aby ju zrušila. Žalobca na jej základe dielo vykonal, cena diela mu však nebola zaplatená. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., úspešnému žalobcovi však trovy odvolacieho konania nevznikli.

Proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, v ktorom súčasne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v dovolacom konaní a o odpustenie súdnych poplatkov. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolateľ ako dovolací dôvod uviedol, že v danej veci vystupoval ako účastník subjekt, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, pričom ten účastník nemal ani procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 O.s.p.).

Uviedol, že v napadnutom konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., na ktoré poukázal aj vo svojom odvolaní, na ktorom trvá. Dovolateľ nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, že označenie subjektu, ktorý je označený v rozhodnutí súdu prvého stupňa za žalovaného stačí opraviť postupom podľa § 164 O.s.p.. Dovolateľ má za to, že ako účastník vystupoval v konaní dosiaľ iba subjekt, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (pred súdom prvého stupňa bola za žalovaného označená celoštátna organizácia so sídlom v Rožňave, teda celkom iný subjekt ako žalovaný), pričom ani nemal procesnú spôsobilosť. Uviedol, že tým, že odvolací súd rozhodol o odvolaní na neverejnom zasadnutí bola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. K dnešnému dňu nedošlo k oprave

postupom podľa § 164 O.s.p., preto nemožno hovoriť o vykonateľnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu.

Uviedol, že odvolací súd neprihliadol na skutočnosť, že ustálenie skutkového stavu bolo súdom prvého stupňa uskutočnené povrchne, keď súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy. Administratívna pracovníčka, ktorá podpísala objednávku bola uvedená do omylu, ponúknuté dôkazy neboli vykonané. Nebolo predmetom skúmania, či rozšírený projekt nebol obsahom pôvodnej zmluvy a najmä či dielo bolo vôbec vyhotovené.

Ustanovený právny zástupca žalovaného podané dovolanie doplnil a okrem vyššie uvedeného požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Dovolanie odôvodnil z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. a), b), c). Dovolateľ namieta nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného. Označenie žalovaného v žalobe nekorešponduje s označením v rozsudku súdu prvého stupňa a s označením žalovaného v rozsudku odvolacieho súdu. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, nebol dostatočne zistený skutkový stav a bolo rozhodnuté na základe neúplných a nekompletných dokladov. Predmetná objednávka nie je vystavená osobou konať v mene odberateľa, v objednávke nie je obsiahnutá cena diela. Faktúra na žalovanú sumu bola adresovaná na subjekt, ktorý neexistuje. V konaní nebolo preukázané, kedy došlo k dohode o diele, kedy sa tak stalo, s kým sa žalobca dohodol na realizácii diela, kedy a s kým bola dohodnutá cena diela. Neboli vypočítaní kompetentní štatutárni zástupcovia, vtedajší predseda žalovaného, neboli objasnené okolnosti samotnej realizácie diela. Pri vybavovaní stavebného vodoprávneho konania nebol preukázaný rozsah splnomocnenia konať za žalovaného. Predmetom skúmania neboli údajné projekty (dielo) a zistenie ceny diela.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalovaného na pojednávaníach pred súdom prvého stupňa zastupovala predsedníčka žalovaného. Žalobca nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že nešlo o údajné rozšírenie spornej projektovej dokumentácie na základe podpisu objednávky, ktorú podpísala administratívna pracovníčka uvedená do omylu. Objednávku podpísala tajomníčka žalovaného za účasti predsedníčky žalovaného a člena oblastného výboru s vedomím oblastného výboru C.. Objednaná a vypracovaná projektová dokumentácia zahŕňala vodohospodárske objekty, ktoré neboli súčasťou projektovej dokumentácie stavebných objektov. Každý z projektov tvorí samostatnú časť celkovej projektovej dokumentácie, ktorá bola ako dôkaz poskytnutá aj súdu prvého stupňa. Táto projektová dokumentácia bola vypracovaná aj za účelom vydania stavebného povolenia - Vodoprávneho povolenia na vodné stavby, ktoré predchádza stavebnému povoleniu na

rekonštrukciu stavebných objektov. Vypracovanie a prevzatie projektu potvrdzuje aj preberací doklad.

Právny zástupca žalobcu vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol z dôvodu, že bolo podané po lehote uvedenej v § 240 ods. 1 O.s.p..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O.s.p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 240 ods. 1 O.s.p. účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

V danom prípade bola lehota na podanie dovolania zachovaná, nakoľko odvolací súd vydal opravné uznesenie. Lehota na podania dovolania začala plynúť doručením opravného uznesenia odvolacieho súdu účastníkom.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu. V predmetnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozsudku nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a rovnako nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a preto prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p. nie je daná.

Dovolateľ v dovolaní prípustnosť dovolania zakladá tým, že ten kto v konaní vystupoval ako účastník (žalovaný) nemal spôsobilosť byť účastníkom konania v zmysle § 237 písm. b) O.s.p., účastník konania (žalovaný) nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený v zmysle § 237 písm. c) O.s.p., účastníkovi konania sa postupom súdu odňala

možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú taxatívne uvedené dôvody, ktoré zakladajú prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudok, uznesenie), pretože v konaní došlo k procesným vadám v tomto ustanovení uvedeným. Dovolací súd je vždy povinný prihliadnuť na tieto procesné vady, aj keď ich účastník nenamieta.

Dovolateľ naplnenie ust. § 237 písm. b), c) a f) O.s.p. vidí v tom, že žalovaný bol v žalobe, v rozhodnutí súdu prvého stupňa a v rozhodnutí odvolacieho súdu nesprávne označený. Podľa dovolateľa ide o nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného v tomto konaní. Napadnutý rozsudok je z toho dôvodu nezrozumiteľný, nezákonný a nevykonateľný. Z toho dôvodu bola žalovanému aj odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko nebol účastníkom konania a mal byť ním. Odvolací súd rozhodol na neverejnom zasadnutí bez vypočutia účastníka.

Podľa § 237 O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Žalovaný - M.M.-C.O. Č.R., IČO: X., vznikol na základe Zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov. V zmysle § 2 ods. 3 uvedeného zákona je nepochybne právnickou osobou. V zmysle § 18 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Podľa § 19. O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti. Z uvedeného je zrejmé že žalovaný je spôsobilý byť účastníkom konania, a tým má aj procesnú spôsobilosť. V rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu bol žalovaný nesprávne označený, z čoho nevyplýva, že by bolo sporné kto je účastníkom konania. Tento nedostatok bol následne správne odstránený postupom podľa § 164 O.s.p.. Zo žaloby jednoznačne vyplýva ktorý subjekt je v danej veci pasívne legitimovaný (proti ktorému žaloba smeruje). V žalobe v označení žalovaného je slovosled obchodného mena žalovaného prehodený (M., O.), ale je uvedené sídlo a identifikačné číslo, z čoho je zrejmé, že žalovaný je jednoznačne identifikovateľný. Žalovaný vo svojich písomnostiach adresovaných súdu (č.l. 94, 96) označil svoje obchodné meno zhodne ako bolo uvedené v žalobe. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnom konaní sa konalo s účastníkom, ktorý bol označený v žalobe ako žalovaný. Táto skutočnosť nebola v priebehu konania

sporná, žalovaný sa vyjadril k meritu veci a nebol zamieňaný s iným účastníkom konania, resp. inou právnickou osobou.

Dovolací súd je toho názoru, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí vadami uvedenými v § 237 písm. b) a c) O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci nedošlo postupom súdov k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom. Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. (IV. ÚS 329/04).

Správnosť skutkových a právnych záverov založených na dokazovaní, by bolo možné v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, ak by bolo dovolanie prípustné (ide o dôvody, ktoré síce môžu zakladať dôvodnosť dovolania, nie však jeho prípustnosť). O taký prípad v prejednávanej veci nešlo. Z uvedeného teda vyplýva, že posúdenie, či rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, prichádza do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. To platí i vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.

Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu aj súdu prvého stupňa a nezistil, že by bola postupom súdov žalovanému znemožnená realizácia procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Odvolací súd aj súd prvého stupňa rozhodovali v súlade s Občianskym súdnym poriadkom. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie riadne odôvodnil, v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., § 219 ods. 2 O.s.p. a v súlade s požiadavkou preskúmateľnosti.

Odvolací súd vždy nariadi pojednávanie v prípadoch uvedených v ust. § 214 ods. 1 O.s.p.. Je na úvahe odvolacieho súdu či v ostatných prípadoch nariadi pojednávania. Odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, keď v danej veci nenariadil pojednávanie, nakoľko dôvod

uvedený v § 214 ods. 1 nie je daný, t.z. nariadenie pojednávania bolo na vôli odvolacieho súdu, a tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného.

Dovolací súd konštatoval, že rozsudok odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v § 237 písm. f) O.s.p.

Rovnako dovolací súd nezistil, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou taxatívne uvedenou v § 237 O.s.p.

Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., t. j podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, pretože v dovolacom konaní nepodal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2011

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová